

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI ZADAŃ OKREŚLONYCH W GMINNYM PROGRAMIE WSPIERANIA RODZINY I OPIEKI NAD DZIECKIEM NA LATA 2018 – 2020

ZA ROK 2020

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem na lata 2018– 2020 był strategicznym dokumentem Gminy opracowanym w celu realizowania przez wspólną samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Zadaniem gminy w obszarze wspierania rodziny jest między innymi tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej poprzez zapewnienie im wsparcia asystenta rodziny i dostępu do poradnictwa specjalistycznego.

Zarządzeniem nr 135/2012 Burmistrza Miasta Pułtusk z dnia 16 lutego 2012r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku został wyznaczony na podmiot organizujący pracę z rodziną na terenie Gminy Pułtusk.

W związku z powyższym tut. Ośrodek działając na podstawie zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej we współpracy z innymi jednostkami gminnymi oraz organizacjami pozarządowymi realizuje działania merytoryczne w zakresie wspierania rodziny.

Uchwałą Nr LVII/444/2018 Rady Miejskiej w Pułtusku z dnia 22 marca 2018r. został przyjęty *Gminny Program Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem na lata 2018 – 2020*. Program ten wpisuje się w *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pułtusk na lata 2014-2020* w obszarze wspierania rodziny oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży. Głównym celem programu było tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny.

Gminny Program swoją ofertę kierował do mieszkańców Gminy Pułtusk:

- 1)rodzin naturalnych, prawidłowo wypełniających swoje funkcje;
- 2)rodzin borykających się z różnorodnymi dysfunkcjami (niewydolność opiekuńczo - wychowawcza, uzależnienia, przemoc, choroba, niepełnosprawność itp.);
- 3)rodzin biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- 4)przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania służyły opisane działania:

- 1)diagnoza i analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego;
- 2)wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin, polepszenie sytuacji dziecka, wzmocnienie jego poczucia bezpieczeństwa, zabezpieczenie niezbędnych potrzeb bytowych;
- 3)przeciwdziałanie patologii i wykluczeniu rodziny;
- 4)dążenie do reintegracji rodziny.

Z uwagi na wprowadzony w marcu 2020 r. stan zagrożenia epidemicznego, związany z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, działania podejmowane w ramach Programu dostosowane były do nałożonych restrykcji i przebiegały w warunkach reżimu sanitarnego.

I. Zadania z obszaru wspierania rodziny realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku, jako podmiot koordynujący realizację programu, we współpracy z innymi jednostkami z terenu Gminy Pułtusk, jest głównym inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Diagnoza problemów rodzin i dzieci jest pierwszym krokiem w kierunku skutecznego udzielania pomocy rodzinom przeżywającym kryzys lub nieprawidłowo sprawującym funkcje opiekuńczo - wychowawczą. Prowadzona jest ona głównie przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusku.

Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych przeprowadzana była poprzez:

- wywiad środowiskowy w rodzinie;
- pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci;
- ocenę sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym rówieśniczym oraz konsultacje ze specjalistami: pedagogiem, psychologiem w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.

Podstawowym narzędziem wykorzystywanym w pracy z rodzinami jest wywiad środowiskowy i środowiskowa praca socjalna.

Praca socjalna stanowi działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna z rodzinami wykazującymi problemy opiekuńczo – wychowawcze prowadzona jest przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku, których działania w omawianym obszarze polegają przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin, ustalaniu przyczyn występującego kryzysu, nakierowane są na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci. Poradnictwo pracowników socjalnych prowadzone było na terenie Ośrodka jak i również w środowisku lokalnym. Dotyczyło aktywności społecznej, zawodowej oraz działań mających na celu poprawę warunków bytowych rodzin, w tym możliwość uzyskania świadczeń rodzinnych i alimentów, pomocy w pisaniu pism do różnych instytucji, możliwość uregulowania zadłużeń, pomocy w sporządzaniu wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności. Działania pracowników socjalnych z zakresu pracy socjalnej polegały na współpracy z placówkami ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, motywowaniu klientów do systematycznego leczenia, informowaniu o przysługujących ulgach i uprawnieniach, kierowanie do Działu Wsparcia Środowiskowego prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku, do placówki wsparcia dziennego – świetlicy środowiskowej „Słonecznikowa Brać”, składano wnioski do sądu o wydanie postanowienia w sprawie leczenia bez zgody, wydawano opinie w celu ustanowienia rodziny zastępczej w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie rodzicielstwa zastępczego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku w 2020 roku udzielił pomocy w formie pracy socjalnej ogółem **450 rodzinom** o liczbie **942 osób**, w tym wyłącznie pracy socjalnej **41 rodzinom** o liczbie **59 osób**.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”.

Działając zgodnie z powyższym zapisem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku w 2020 r. objął pomocą i wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) **532 rodziny** liczące **1137 osób**.

Wśród rodzin objętych w 2020r. wsparciem systemu pomocy społecznej wymienić należy rodziny z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym rodziny niepełne i wielodzietne, rodziny borykające się z problemem niepełnosprawności i choroby, problemem alkoholizmu, doświadczające przemocy domowej, bezrobotne. Wymienione rodziny są zagrożone destabilizacją funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Analiza danych zgromadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku daje możliwość określenia potrzeb w zakresie realizacji zadań z obszaru wspierania rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku w 2020r. udzielał następujących form pomocy:

Świadczenia pieniężne :

1)zasiłki stałe (świadczenie przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy z powodu niepełnosprawności, jeśli jej dochód jest niższy odpowiednio od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 701 zł) lub dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 528 zł).

W 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało **140 rodzin**, w tym **171 osób** w tych rodzinach.

2)zasiłki okresowe (świadczenie przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub rodzinie w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, po spełnieniu kryterium dochodowego).

W 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało **177** rodzin, w tym **374** osoby w tych rodzinach.

3)zasiłki celowe (świadczenie może być przyznane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej).

W 2020 roku pomoc w formie zasiłku celowego przyznano **204 osobom**, wsparciem objęto 203 rodziny, wypłacając **953 świadczenia**.

4)zasiłki celowe specjalne (świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Specjalny zasiłek celowy może być przyznany w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, nie podlega zwrotowi).

W 2020 roku tą formą pomocy objęte były **49 rodzin**, w tym **95 osób** w rodzinach.

5)zasiłek losowy na cele edukacyjne

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku zgodnie z uchwałą nr 50/2019 Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2019r. wnioskował o dotację i realizował rządowy program pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2019-2021, w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Program miał charakter interwencyjny, jego realizacja była uwarunkowana wystąpieniem określonych zdarzeń pogodowych, trudnych do przewidzenia. Z powyższej formy pomocy skorzystała **1 rodzina** otrzymując zasiłek celowy na cele edukacyjne dla dwójki dzieci w wysokości 2 000,00 zł.

Dożywianie

Kolejną formą wspierania rodziny w 2020 r. była realizacja przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023, którego celem jest dożywianie dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom potrzebującym. Pomoc ta była realizowana w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. W ramach tego programu w 2020 roku pomocą w formie dożywiania objęto **844 osoby**, w tym **399 dzieci**.

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Postępowanie w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych odbywa się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku wydał **11 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni**, dla **11 osób** z terenu Gminy Pułtusk, które nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego i które spełniały kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze

Zróżnicowaną grupę świadczeń niepieniężnych w ramach systemu pomocy społecznej stanowią usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Ich różnorodność związana jest przede wszystkim z koniecznością dostosowania ich do indywidualnych potrzeb świadczeniobiorców. Zakres rzeczowy usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej obejmuje różnorodne czynności o charakterze wspomagającym, opiekuńczym i pielęgnacyjnym, które mogą być przyznane i świadczone osobom wymagającym pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiece higienicznej, pielęgnacji i utrzymywaniu kontaktu z otoczeniem.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku objął pomocą w formie usług opiekuńczych **29 osób**, a w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób

z zaburzeniami psychicznymi, **3 niepełnosprawnych autystycznych dzieci**. Program pracy z dzieckiem autystycznym był dostosowany do możliwości psychofizycznych dziecka.

Na realizację usług opiekuńczych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk uzyskał dodatkowe środki finansowe w ramach programu resortowego "Opieka 75+".

Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodzinnego

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny oraz zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia odbywało się poprzez umożliwienie rodzinom, za ich zgodą, korzystania z pomocy asystenta rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk, w ramach umowy o pracę, w 2020r. zatrudniał **dwóch asystentów rodziny**. Asystenci rodziny pracowali z **28 rodzinami**, w których przebywało **53 dzieci**.

Gmina Pułtusk w dniu 15.10.2020r. zawarła umowę z Wojewodą Mazowieckim na dofinansowanie kosztów wypłaty jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów ze środków Funduszu Pracy. Na realizację tego zadania dotacja od Wojewody stanowiła kwotę 1 700,00 zł. Wkład własny gminy przeznaczony na zatrudnienie asystentów rodziny wyniósł 51 386,50 zł.

Do zakresu zadań asystenta rodzinnego należało między innymi:

- 1) objęcie wsparciem rodzin, wskazanych przez pracowników socjalnych, zamieszkałych na terenie Gminy Pułtusk;
- 2) wspomaganie osób i rodzin wymagających pomocy w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej;
- 3) prowadzenie poradnictwa dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe organy, urzędy, organizacje pozarządowe;
- 4) udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinie w wypełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych, poprzez:

- 31
- a) pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
 - b) naukę zarządzania budżetem domowym;
 - c) naukę skutecznego komunikowania się;
 - d) naukę sporządzania racjonalnych jadłospisów i tanich posiłków;
 - f) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
 - g) pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych;
 - h) pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów psychologicznych w rodzinie;
 - i) pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów wychowawczych z dziećmi;
 - j) wspieranie osób w podejmowanych przez nich działaniach aktywizujących na polu zawodowym: szkoleniach, korzystaniu z usług PUP, podejmowaniu pracy;
 - k) kierowanie się zasadą dobra beneficjentów, poszanowania ich godności i prawa do samostanowienia.

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Gmina współfinansuje pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - **w pierwszym roku pobytu dziecka** w rodzinie zastępczej;
- b) **30%** wydatków na opiekę i wychowanie – **w drugim roku pobytu dziecka** w pieczy zastępczej;
- c) **50 %** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – **w trzecim roku i następnych latach** pobytu dziecka pieczy zastępczej.

W 2020 roku na opiekę i wychowanie 41 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wydatkowano kwotę 294 610,13 zł ze środków własnych gminy. W 2020r. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Pułtusku dwoje małoletnich dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych.

Pracownicy socjalni brali czynny udział w posiedzeniach Zespołu ds. Pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku, podczas których omawiano sytuację dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej oraz sporządzano opinię o możliwości przyjęcia

przez rodziców biologicznych opieki nad dzieckiem, bądź braku takiej możliwości. Na wniosek powiatowych centrów pomocy rodzinie z innych terenów, pisemne opinie o sytuacji biologicznych rodzin sporządzane przez pracownika socjalnego, przekazywane były drogą listową.

Na bieżąco pracownicy socjalni prowadzili monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych we współpracy z asystentem rodziny. W związku z tym prowadzono szeroką współpracę z pedagogami szkolnymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji zajmującymi się sprawami rodziny oraz z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie, natychmiast o takiej okoliczności informowany był Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Pułtusk.

Prowadzenie Placówek Wsparcia Dziennego

Placówki wsparcia dziennego stanowią jedną z form wspierania rodziny, mającą na celu udzielanie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W 2020 roku na terenie Gminy Pułtusk funkcjonowała placówka wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej świetlicy „**Słonecznikowa Brać**”, działająca przy ul. 13 Pułku Piechoty 1. W zajęciach świetlicowych w roku 2020 uczestniczyło **25 dzieci**.

Świetlica realizowała swoje działania poprzez:

- 1)zapewnienie dzieciom zorganizowanej opieki wychowawczej w czasie wolnym od zajęć szkolnych;
- 2)wdrażanie do pracy umysłowej, udzielanie pomocy w nauce, w przygotowaniu zadań domowych;
- 3)kształtowanie właściwej postawy moralnej i właściwych cech charakteru;
- 4)rozwijanie i precyzowanie u wychowanków zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień;
- 5)naukę i rozwijanie samodzielności i samoobsługi, wpajanie nawyków higienicznych;
- 6)przygotowanie do konstruktywnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie umiejętności korzystania z dóbr kultury;
- 7)prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia i zdrowego stylu życia;

- 33
- 8) tworzenie grup wzajemnego odniesienia;
 - 9) pomoc w naturze - dożywianie dzieci w formie podwieczorku;
 - 10) organizowanie czasu wolnego od nauki w formie warsztatów letnich i zimowych.

W 2020r. dzieci skierowane do placówki wsparcia dziennego mogły skorzystać z pomocy wolontariuszy zrzeszonych w **Centrum Międzynarodowej Wymiany Młodzieży i Wolontariatu FIYE POLAND**. Pomoc obejmowała głównie wsparcie w odrabianiu lekcji z języka angielskiego, a także pomoc w organizacji i prowadzeniu zajęć podczas ferii zimowych. Dzięki współpracy z wolontariuszami, dzieci ze świetlicy miały możliwość poznawania kultur innych krajów oraz nauki języka angielskiego „na wesoło”.

W 2020 roku w ramach rozwijania i precyzowania u wychowanków zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień zostały zorganizowane imprezy kulturalne: Dzień Babci i Dziadka zorganizowane dla uczestników Dziennego Domu „Senior- WIGOR” działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusku. W uroczystości wzięło udział 15 dzieci i 25 seniorów. Zaplanowane imprezy kulturalne: Dzień Matki, Dzień Dziecka oraz piknik rodzinny, Andrzejkki oraz Wigilia nie zostały zorganizowane ze względu na panującą pandemię.

W ramach warsztatów zimowych zostały zorganizowane zajęcia plastyczne, warsztaty manualne, warsztaty kulinarne przy udziale Baru „U Niedźwiadków” w Pułtusku oraz zajęcia sportowe zorganizowane wspólnie z MOSIR Pułtusku i Szkołą Podstawową nr 4 w Pułtusku.

W sierpniu 2020 r. zostały zorganizowane warsztaty letnie, w których wzięło udział 15 dzieci z rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku. Zajęcia odbywały się w godzinach 8.00 – 16.00 w dni robocze i były ukierunkowane na bezpieczne spędzanie czasu wolnego, wypoczynek i zabawę. Dzieci korzystały z drugiego śniadania oraz obiadu dostarczanego do placówki wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej świetlicy „Słonecznikowa Brać” w Pułtusku. W trakcie warsztatów letnich dzieci korzystały z zajęć:

- 1) rozrywkowych - gry, zabawy, konkursy;
- 2) artystycznych - rysunek, prace plastyczne, teatralne;
- 3) sportowych - gry, zabawy ruchowe;
- 4) wycieczek pieszych i wyjazdowych (odwiedziły Gospodarstwo Agroturystyczne „LELUJA” w Wielgolesie, Kuźnia Kurpiowska w Pniewie, Sala Zabaw „AKMA” w Pułtusku).

Dodatkowo w trakcie warsztatów letnich dzieci brały udział w spotkaniu z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku, uczestniczyły w zajęciach teatralnych i psychologicznych przeprowadzonych przez przedstawicieli „Fundacji Gwiazdka” z Warszawy. Raz w tygodniu odwiedzały okoliczną lodziarnię. W trakcie pobytu na warsztatach letnich, nad dziećmi sprawowało opiekę 2 wychowawców i opiekun, z wykształceniem pedagogicznym, zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusku.

Ilość uczestników świetlicy w 2020r. uległa zmniejszeniu z uwagi na ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i zawieszeniem działalności placówki zgodnie z poleceniem Wojewody Mazowieckiego w okresie od 12 marca 2020 roku do 26 maja 2020 roku oraz w okresie od 24 października 2020 roku do odwołania.

W ramach działań wspierających rodziny marginalizowane, wymagające wsparcia we wzmocnieniu roli rodziny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku zapewniał również specjalistyczne poradnictwo dla ofiar przemocy domowej, świadczone przez ekspertów: prawnika i psychologa w ramach **Interdyscyplinarnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla Ofiar Przemocy Domowej**. Jego celem jest pobudzenie wrażliwości na drugiego człowieka i samego siebie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności pomocy ofiarom przemocy domowej, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej oraz zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej, a także oddziałujących efektywnie na sprawców i świadków przemocy w rodzinie. Porady obejmowały propozycje działań koniecznych do dokonania zmiany, działania indywidualne dostosowane były zawsze do potrzeb klienta. Ofiarom przemocy udzielano porad i konsultacji mających na celu przerwanie przemocy poprzez kierowanie do właściwych instytucji. Z profesjonalnej pomocy lub wsparcia ekspertów: prawnika i psychologa skorzystało **63 rodzin (174 osób w tych rodzinach, w tym 46 dzieci)**. Najczęściej zgłaszane problemy podczas pełnionych dyżurów psychologa i prawnika dotyczyły przemocy psychicznej i fizycznej w rodzinach, alkoholizmu jednego z członków rodziny, warunków mieszkaniowych, spraw

35

rozwodowych i alimentacyjnych. Porady obejmowały propozycje działań koniecznych do dokonania zmiany, działania indywidualne dostosowane były zawsze do potrzeb klienta. Ofiarom przemocy udzielano porad i konsultacji mających na celu przerwanie przemocy poprzez kierowanie do właściwych instytucji.

Dążąc do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz poprawy relacji rodzinnych, przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusku, Zarządzeniem Nr 39/2011 Burmistrza Miasta Pułtusk z dnia 11 kwietnia 2011 roku, został powołany **Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, co dało początek współpracy różnych instytucji w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą. Członkowie zespołu oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych. Ideą Zespołu Interdyscyplinarnego jest diagnozowanie problemów społecznych, w tym w szczególności przejawów bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, przemocy domowej, demoralizacji nieletnich, zaniedbywania obowiązków rodzicielskich, a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie. W ramach działania Zespołu odbywały się prace grup roboczych, zajmujących się opracowaniem planów pomocy dla konkretnych rodzin, z uwzględnieniem wszechstronnych działań ze strony różnych instytucji m.in.: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku, szkół, policji, służby zdrowia, służb sądowych, przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół Interdyscyplinarny liczy obecnie osiem osób. Z przebiegu spotkań Zespołu oraz grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji między instytucjami, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się wzajemnie.

Główną ideą Zespołów Interdyscyplinarnych jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Pomoc ta, by była efektywna i skuteczna, wymaga zintegrowanych działań specjalistów. Dlatego też utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego jest najlepszą odpowiedzią na przypadki przemocy w rodzinie. Żaden pojedynczy profesjonalista ani instytucja nie są stanie kompleksowo zareagować na takie sytuacje. W 2020 roku odbyło się 5 spotkań Zespołu, a także 202 spotkania grup roboczych. Do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 64 „Niebieskie Karty - A” sporządzonych przez przedstawicieli podmiotów wszczynających

procedurę, tj: Policję – 62, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk – 2. W okresie sprawozdawczym 2020 r. zakończonych zostało 40 spraw w ramach procedury „Niebieska Karta”, w tym 13 z powodu z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań oraz 27, gdzie zaistniało uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu stosowania przemocy w rodzinie, a także po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Klubu Integracji Społecznej i Samopomocy w Pułtusk (zwanym dalej KISS)

Klub Integracji Społecznej i Samopomocy działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk. Powstał w oparciu o ustawę z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym. W dniu 26 czerwca 2012r. został wpisany do rejestru klubów integracji społecznej województwa mazowieckiego pod numerem 3.

Celem Klubu jest realizowanie działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej wśród mieszkańców Gminy Pułtusk - osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub już wykluczonych społecznie. Działania w ramach zajęć Klubu Integracji Społecznej i Samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk były realizowane zgodnie z założonym harmonogramem i odbywały się w siedzibie Ośrodka.

Uczestnikami Klubu Integracji Społecznej i Samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk było 28 osób długotrwale bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, które ze względu na swoją sytuację życiową nie były w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych, co ograniczało ich uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Rekrutacja osób chętnych do udziału w zajęciach proponowanych w ramach KISS odbywała w sposób ciągły.

Do realizacji programu Klubu Integracji Społecznej i Samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk zostali zaproszeni specjaliści: psycholog i doradca zawodowy.

W ramach realizacji zadań ww. Klubu w 2020 roku **28 uczestników** KISS, osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zostało objętych niżej wymienione działaniami:

- Spotkania z zakresu poradnictwa psychologicznego z elementami profilaktyki uzależnień - w wymiarze 30 godzin,*
- Spotkania z zakresu doradztwa zawodowego - w wymiarze 25 godzin.*

W ramach pracy Klubu Integracji Społecznej i Samopomocy skierowano do wykonywania prac

społecznie użytecznych w wymiarze 40 godzin miesięcznie 28 osób w celu aktywizacji zawodowej, kształtowania poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości poprzez regularne wykonywanie powierzonych obowiązków prowadzące do wyrobienia nawyku pracy.

Koordinacja działań w ramach Klubu Integracji Społecznej i Samopomocy była sprawowana przez dwóch pracowników zaangażowanych do pracy w Klubie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk: specjalistę pracy socjalnej oraz koordynatora KISS.

Z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego, związany z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, wprowadzony w marcu 2020 r. zaistniała konieczność stworzenia bezpiecznych warunków do spotkań z uczestnikami KISS. Działania w Klubie Integracji Społecznej i Samopomocy zostały zrealizowane w formie konsultacji indywidualnych z zastosowaniem reżimu sanitarnego poprzez zachowanie dystansu społecznego, dezynfekcję rąk, zasłanianie ust i nosa, dezynfekcję i regularne wietrzenie pomieszczeń. Pomimo zawieszenia działalności KISS zgodnie z poleceniem Wojewody Mazowieckiego w okresie 16.03.2020r.-31.05.2020r. i 24.10.2020r.-31.12.2020r. wszystkie zaplanowane zajęcia zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk realizuje zadania zlecone, na podstawie:

- 1) ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r.;
- 2) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 4) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- 5) rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych;
- 6) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 7) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

W zakresie świadczeń Ośrodek wydał **4879** decyzji administracyjnych (bądź informacji) o przyznaniu, zmianie bądź odmowie przyznania świadczeń. Na wypłatę i obsługę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekuna, świadczeń wychowawczych, świadczenia Dobry start oraz składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne od wypłaconych świadczeń przeznaczono kwotę – **39 738 231,75 zł** (całość wydatkowano ze środków Wojewody Mazowieckiego).

W związku z realizacją zadań zleconych w zakresie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych do MOPS w Pułtusku w roku 2020 wpłynęło **4 468 wniosków**.

L.p.	Forma pomocy	Liczba wniosków	Liczba wydanych decyzji/informacji
1.	Świadczenia rodzinne	1 584	2 010
2.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	188	209
3.	Za życiem	6	6
4.	Zasiłek dla opiekuna	1	1
5.	Świadczenia wychowawcze	458	426
6.	Dobry Start	2 231	2 227
7.	Razem	4 468	4 879

W wyniku przyznanych i zrealizowanych świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekuna oraz świadczeń wychowawczych i Dobry Start, **Ośrodek w roku 2020 wypłacił 99 305 świadczeń na łączną kwotę 38 493 042,05 zł.**

I. Świadczenia rodzinne - zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

L.p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	1 043	1 916	26 764	3 061 787,05
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	692	-	7 682	1 656 336,00

3.	Świadczenie pielęgnacyjne	145	-	1 465	2 664 002,00
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	34	0	207	125 561,00
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	161	161	161	161 000,00
6.	Świadczenie rodzicielskie	110	110	706	627 301,00
7.	Razem			36 985	8 295 987,05

II. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego - zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

L.p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	185	280	2930	1 245 490,00

Egzekucja należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego odbywała się za pośrednictwem organów egzekucyjnych: sądowego (komornika) i administracyjnego (urzędu skarbowego).

III. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka – zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

L.p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1.	Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka	6	6	6	24 000,00

IV. Zasiłek dla opiekuna - zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

L.p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1.	Zasiłek dla opiekuna	9	81	50 220,00

V. Świadczenie wychowawcze – zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

L.p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1.	Świadczenie wychowawcze	3 066	4 993	56 211	27 949 745,00

VI. Świadczenie Dobry Start – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

L.p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1.	Dobry Start	2 194	3 092	3 092	927 600,00

VII. Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne (opłacane za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze i zasiłki dla opiekunów).

L.p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba składek	Kwota świadczeń w zł
1.	składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe	130	1 271	552 380,00
2.	składki na ubezpieczenia zdrowotne	116	160	166 676,00

VIII . Zwrot świadczeń nienależnie pobranych

L.p.	Forma pomocy	Kwota odzyskana w zł	Kwota podlegająca zwrotowi do budżetu państwa w zł	Kwota umorzonych nienależnie pobranych świadczeń w zł	Kwota wygaszonych nienależnie pobranych świadczeń w związku ze zgonem osoby w zł
1.	Świadczenia rodzinne	37 897,00	11 271,00	0	0
2.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	649,00	649,00	0	0
3.	Za życiem	0	0	0	0

4.	Zasiłek dla opiekuna	1 591,00	0	0	0
5.	Świadczenia wychowawcze	11 187,00	6 954,00	0	0
6.	Dobry Start	0	0	0	0
7.	Razem	51 324,00	18 874,00	0	0

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku w 2020r. realizował również zadanie zlecone zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Pomocą materialną o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego na rok szkolny 2020/2021 objęto 64 rodziny, w tym 121 dzieci (za okres wrzesień- grudzień 2020r.). Jednocześnie wypłacono stypendia dla 79 rodzin, w tym 152 dzieci (za okres styczeń- czerwiec 2020r.) z wniosków przyjętych w 2019r. na rok szkolny 2019/2020. Na realizację wypłaty stypendiów w 2020 roku wydatkowano kwotę **149 582,53 zł (89 506,74 zł wypłacone w czerwcu oraz 60 075,79 zł wypłacone w grudniu)** - środki finansowe otrzymane z dotacji Wojewody Mazowieckiego wynosiły **119 666,02 zł**, natomiast **29 916,51 zł** to udział środków własnych gminy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku realizował także zadania wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne. W roku 2020 wypłacono **5 046** świadczeń w sprawie dodatku mieszkaniowego dla **613 rodzin** na kwotę **1 118 779,91 zł** ze środków własnych gminy i **186** świadczeń w sprawie dodatku energetycznego dla **24 rodzin** na kwotę **2 713,98 zł**, jako zadanie zlecone finansowane z budżetu państwa.

II. Zadania z obszaru wspierania rodziny realizowane przez instytucje gminne

Kierując się ideą przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej duży nacisk położono na działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu patologii. Profilaktyka rodzinna była realizowana przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Pomoc była skierowana głównie do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem.

Wspólne wytyczne i cele Programu realizowane były na terenie Gminy Pułtusk przez wymienionych dalej partnerów i realizatorów, opierały się na szerokiej współpracy.

Urząd Miejski w Pułtusk

Urząd Miejski w Pułtusk w 2020r. wspierał rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej poprzez:

- 1) wydawanie Karty Rodziny „3+” (liczba rodzin korzystających z Programu – 59, liczba wydanych Kart „3+” – 293);
- 2) wydawanie Karty Dużej Rodziny (liczba rodzin korzystających z Programu – 82, liczba wydanych Kart Dużej Rodziny – 248).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk podejmowała działania profilaktyczne, interwencyjne i zaradcze kierując wnioski do Sądu Rejonowego w Pułtusk o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczniczym (15 wniosków). Podejmowała także rozmowy motywujące do podjęcia dobrowolnej terapii odwykowej (34 osoby) oraz konsultacje w zakresie występowania problemu alkoholowego w rodzinach (37 osób). W 2020 r. dofinansowano w kwocie 11 579, 94 zł działalność placówki wsparcia dziennego realizującej program opiekuńczo - wychowawczy dla dzieci z tych rodzin.

Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Klub Integracji Społecznej i Samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk uzyskał dofinansowanie na realizację działalności KISS w 2020 r. w wysokości 7 977,39 zł w ramach zadania – Aktywizacja i integracja osób bezrobotnych z problemem alkoholowym lub zagrożonych tym problemem. Program był skierowany do osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk w ramach konkursu ofert ogłoszonych w 2020 r. dofinansowano 3 programy profilaktyczne m.in.: programy pozalekcyjnych zajęć, których integralnym elementem były strategie profilaktyczne; organizację różnych form wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym lub socjoterapeutycznym. W ramach konkursu wniosków ogłoszonych w 2020r. dofinansowano

2 programy profilaktyczne, realizację programów zajęć pozaszkolnych, których integralnym elementem są strategie profilaktyczne; organizację imprez gminnych, festynów promujących udział Gminy Pułtusk w kampaniach ogólnopolskich.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku zapewniła wsparcie i pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom, w celu przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania, poprzez dyżury prawnika, psychologa i specjalistę profilaktyki uzależnień. Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku w 2020r. brała udział w ogólnopolskich kampaniach: "Postaw na rodzinę", "Zachowaj trzeźwy umysł", "Dopalacze Stop", "Reaguj na przemoc". Dodatkowo w sposób ciągły dystrybuowała materiały informacyjno – edukacyjne (ulotki, plakaty) dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku

Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku w 2020r., w celu wspierania roli rodziny, na terenie Gminy Pułtusk w ramach działań zaradczych i interwencyjnych współpracowała z Miejskim i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie w Pułtusku oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pułtusku. Funkcjonariusze Policji brali udział w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych, a dzielnicowi co miesiąc odwiedzali rodziny dysfunkcyjne w ramach procedury Niebieskiej Karty. W ramach obszaru „przemoc w rodzinie” działania policjantów polegały najczęściej na edukowaniu osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie procedury prawnej. Funkcjonariusze informowali osoby pokrzywdzone o przysługujących im prawach oraz o instytucjach, które niosą pomoc ofiarom przemocy domowej, a także o nadzorze dzielnicowego nad rodziną.

W celu zachowania bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, policjanci Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku utrzymywali stały kontakt z dyrektorami, pedagogami i nauczycielami ze szkół. Na bieżąco wymieniano informację między Komendą Powiatową Policji w Pułtusku a szkołami. W placówkach oświatowych były prowadzone pogadanki dotyczące bezpiecznych zachowań, zwiększenia świadomości wiktymologicznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pułtusk podejmowało szereg działań na rzecz monitorowania sytuacji rodzin naturalnych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej m.in.: w formie spotkań i konsultacji zespołów złożonych z pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, w tym koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk oraz asystenta rodziny. Dodatkowo Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk w 2020r. w ramach działań profilaktycznych oraz zaradczych organizowało spotkania młodzieży i ich opiekunów z funkcjonariuszami policji dot. profilaktyki uzależnień. Prowadzone były grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, a także konsultacje psychologiczne dot. problemów zdrowotnych, rodzinnych, spraw wychowawczych, zasad opieki nad dziećmi.

W celu wspierania funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk współpracowało z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodzin odnośnie funkcjonowania rodzin biologicznych pod kątem powrotu dzieci do ww. rodzin. Prowadzono także specjalistyczne poradnictwo w zakresie pomocy psychologicznej oraz pedagogicznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dostrzega potrzebę kontynuowania i rozszerzania powyższych działań na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusk

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusk w ramach swojej działalności w 2020r. podejmowała działania pomocowe dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Zintegrowane i spójne działania skierowane były na następujące cele:

- 1)propagowanie i inicjowanie działań na rzecz wsparcia rodziny w wychowaniu dzieci oraz pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2)zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;

45:

3) promowanie i organizowanie różnych form integracji rodziny ze społecznością lokalną.

W ramach propagowania i inicjowania działań na rzecz wsparcia rodziny w wychowaniu dzieci oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych realizowane były następujące działania:

a) monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami, a w tym:

- prowadzenie działalności diagnostycznej - określanie poziomu rozwoju dzieci, i młodzieży w różnych obszarach ich funkcjonowania oraz ewentualnych przyczyn występowania problemów edukacyjnych i wychowawczych,
- wydawanie opinii i orzeczeń zawierających wskazania do pracy z dziećmi i młodzieżą z różnego typu problemami dla nauczycieli i rodziców,
- prowadzenie indywidualnych spotkań konsultacyjno- informacyjnych dla rodziców ukierunkowanych na usprawnianie ich kompetencji wychowawczych i pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów,
- prowadzenie wspomagania kompetencji wychowawczych rodziców w ramach „Szkoły dla Rodziców”,

b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji (np. uzależnienia, przemoc), a w tym:

- prowadzenie indywidualnych spotkań konsultacyjnych dla rodziców ukierunkowanych na motywowanie ich do podejmowania działań w zakresie eliminowania destrukcyjnych postaw i zachowań,
- wyposażanie osób z różnego typu problemami (uzależnienia, przemoc) w dane teleadresowe osób i instytucji zajmujących się specjalistyczną terapią i profesjonalną obsługą prawną,

c) podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udział w projektach socjalnych, kampaniach społecznych, których celem jest wzmacnianie rodziny i jej roli w społeczeństwie, a w tym:

- prowadzenie zajęć o charakterze edukacyjno - profilaktycznym w szkołach, np. z zakresu przeciwdziałania różnego typu problemom wychowawczym m.in.: budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji rówieśniczych i społecznych, incydentów przemocy, incydentów konfliktów, mediacji,

d) rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym psychologicznego:

- realizacja założeń wynikających z porozumienia o współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk w zakresie diagnozowania dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych i monitorowania ich dalszego rozwoju oraz udzielanie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego,
- zatrudnienie neurologa i psychiatry dziecięcego, którzy prowadzą działalność konsultacyjną dla małych dzieci i ich rodziców.

W ramach zabezpieczania podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny podejmowano następujące działania:

a)zapewnienie rodzinom specjalistycznego wsparcia, a w tym:

- stała gotowość specjalistów Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtusk do wspierania dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w rozwiązywaniu różnego typu problemów: osobistych, edukacyjnych i wychowawczych,
- prowadzenie interwencji kryzysowej jako formy wsparcia rodziny w sytuacjach trudnych, w tym interwencje w środowisku rodzinnym dziecka,

b)monitoring funkcjonowania i wydolności opiekuńczo - wychowawczych rodzin, oparty na zaangażowaniu i współpracy innych podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, a w tym:

- reagowanie na wszelkie sygnały świadczące o zagrożeniu bezpieczeństwa dzieci lub wydolności opiekuńczo - wychowawczej rodziców diagnozowanych w trakcie procesu diagnostyczno – terapeutycznego,
- współpraca z: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pułtusk, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami służby zdrowia i oświaty w zakresie organizowania pomocy i wsparcia,

c)wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach programów i projektów, a w tym:

- realizacja programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu usprawniania ich umiejętności szkolnych oraz kompetencji społecznych: zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, zajęcia wielospecjalistyczne w ramach Wczesnego wspomaganie Rozwoju Dziecka,
- realizacja programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”,
- pełnienie funkcji wiodącego ośrodka koordynacyjno- rehabilitacyjno - opiekuńczego w powiecie pułtuskim,

- 67
- prowadzenie zajęć z zakresu Treningu Umiejętności Społecznych dla dzieci i młodzieży.

W ramach promowania i organizowania różnych form integracji rodziny ze społecznością lokalną podejmowano działania:

a) promowanie wartości rodzinnej poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych, mających na celu wymianę doświadczeń, uczenie i pogłębianie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, poprawianie relacji rodzic - dziecko, a w tym:

- prowadzenie Grup Wsparcia dla Pedagogów i Psychologów Szkolnych oraz Doradców Zawodowych, oraz „Szkoły dla Rodziców”,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji edukacyjno – wychowawczych dla dzieci i rodziców - pomoc w budowaniu właściwej relacji i rozwiązywaniu bieżących problemów opiekuńczo – wychowawczych,

b) podejmowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu dzieci, a w tym:

- prowadzenie badań diagnostycznych i wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dziecka ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanie społeczne,

c) prowadzenie kampanii medialnych (ulotki, plakaty, artykuły prasowe) na rzecz umacniania rodziny i przeciwdziałania powstawaniu dysfunkcji, a w tym:

- zamieszczanie na stronie internetowej Poradni oraz portalu społecznościowym porad i instruktaży dla rodziców, ćwiczeń oraz kart pracy dla dzieci i młodzieży,
- propagowanie danych teleadresowych osób i instytucji wspierających dziecko i rodzinę w sytuacji wystąpienia różnego typu problemów (np. ofiar przemocy, wystąpienia uzależnienia, przyczyn i możliwości rozwiązania problemu ubóstwo, itp.).

Zespół Przychodni Specjalistycznych AI – MED S.C. w Pułtusku

Zespół Przychodni Specjalistycznych AI – MED S.C. w Pułtusku, w strukturach którego funkcjonują: poradnia Zdrowia Psychicznego i poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz poradnia Leczenia Uzależnień, w ramach swojej działalności w 2020r. na rzecz wspierania rodzin w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego

funkcjonowania podejmował następujące działania:

- 1)organizował wizyty lekarskie, konsultacje/wizyty psychologiczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (2214 osób);
- 2)udzielał porad terapeutycznych, prowadził sesje grupowe dla osób uzależnionych od alkoholu (358 osób, 260 osób uzależnionych i 98 osób współuzależnionych);
- 3)omawiał zagadnienia dotyczące usprawniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodzin z pacjentami korzystającymi z poszczególnych usług.

Łączna liczba wizyt zrealizowanych w 2020r. wyniosła 10224.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Psycho - MED Centrum Diagnostyczno Psychologiczne w Pułtusku

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Psycho - MED Centrum Diagnostyczno Psychologiczne w Pułtusku w 2020 roku w zakresie wspierania rodziny podejmował działania polegające na prowadzeniu psychoterapii indywidualnej i grupowej dzieci i młodzieży, psychoterapii rodzinnej oraz małżeńskiej. Jednostka prowadziła dystrybucję ulotek, broszur, książek.

Ośrodek Rehabilitacji PIO w Pułtusku

Ośrodek Rehabilitacji PIO w Pułtusku w 2020r. podejmował działania profilaktyczne, zaradcze na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych polegające na:

- 1)organizacji systemu poradnictwa i pomocy rodzinom w stanach kryzysu psychicznego – porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi – 150;
- 2)skierowaniu na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtusku oraz Poradni Zdrowia Psychicznego 70 dzieci, w ramach zapobiegania zaburzeniom psychicznym oraz w celu rozpoznania wczesnych zaburzeń zachowań wśród dzieci i młodzieży, 600 osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi skorzystało z porad i konsultacji;
- 3)upowszechnianiu zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego, w tym udzielono informacji dla 150 osób o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Szpital Powiatowy GAJDA-MED Sp.z o.o. w Pułtusku

Szpital Powiatowy GAJDA-MED Sp.z o.o. w Pułtusku w ramach działań podjętych na rzecz wspierania rodziny i osób doświadczających przemocy w 2020r. wykonywał rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu tego zjawiska, przeprowadzał rozmowy umożliwiające rozpoznanie form przemocy, częstotliwości występowania, wystawianie poszkodowanym zaświadczeń lekarskich o stwierdzonych obrażeniach, informowanie osób doznających przemocy o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji, powiadamianie organów ścigania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia podczas badania popełnienia przestępstwa np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, ślady podejrzanych oparzeń, informowanie pacjentów, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięci przemocą w rodzinie o możliwości uzyskania wsparcia i pomocy od instytucji do tego powołanych, udział w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych powołanych osób z personelu. W ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pułtusku podejmowano wspólne działania dotyczące ubezpieczenia pacjentów ze środków publicznych. Ponadto pielęgniarki szkolne dokumentowały wszelkie oznaki przemocy w kartach zdrowia dziecka, jak też przekazywały dostrzeżone podejrzenia innym pracownikom szkoły (pedagog, psycholog, wychowawca, dyrektor).

Przedszkole Miejskie nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusku

Przedszkole Miejskie nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusku na rzecz wspierania rodziny oraz w celu przewyższania sytuacji problemowych swoich podopiecznych, współpracowało z kuratorem sądowym Sądu Rejonowego w Pułtusku, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pułtusku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku, a także Policją i Strażą Pożarną. Placówka udzielała wsparcia finansowego na zakup paczek świątecznych, biletów na teatryki, organizowała dopłatę do wycieczek i innych imprez okolicznościowych. Równorzędnie z tymi działaniami była prowadzona pedagogizacja rodziców (prelekcja policjanta, psychologa, pedagoga, bibliotekarza), a także integracja rodziców poprzez udział w przedszkolnych przedsięwzięciach typu: zajęcia adaptacyjne, bal karnawałowy.

Przedszkole Miejskie nr 5 w Pułtusk

Przedszkole Miejskie nr 5 w Pułtusk w 2020r. na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania podejmowało działania profilaktyczne:

- 1)systematyczną obserwację zachowania dziecka w przedszkolu, reagowanie na jego potrzeby emocjonalne, pomoc w adaptacji, promocja postaw asertywnych;
- 2)wzmocnienie roli i funkcji rodzin poprzez prowadzenie rozmów z rodzicami przeżywającymi trudności, pomoc w integracji rodziny;
- 3)systematyczną współpracę z kuratorem sądowym Sądu Rejonowego w Pułtusk, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich;
- 4)konsultacje i poradnictwo specjalistyczne poprzez systematyczną współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pułtusk w zależności od potrzeb (psycholog, pedagog);
- 5)organizowanie dyżurów pedagoga i psychologa w przedszkolu;
- 6)organizowanie w przedszkolu zajęć terapeutycznych dla dzieci.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Przemiarowie

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Przemiarowie w 2020r. podejmował działania na rzecz 4 rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze. Działania te polegały na objęciu pomocą pedagoga uczennicy, w rodzinie której założono „Niebieską Kartę„ w związku ze stosowaniem przez jednego z rodziców przemocy. Ponadto objęto wsparciem rodzinę, przeżywającą trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w związku z panującą w rodzinie wielodzietnością oraz bezrobociem. Pozostawano w ciągłym kontakcie z kuratorem i asystentem rodziny z instytucji pomocy społecznej. Między placówką oświatową a rodziną i pracownikami socjalnymi istniał ciągły przepływ informacji, co miało zapewnić lepsze funkcjonowanie rodziny.

Wśród dodatkowych działań pomocowych na rzecz wspierania rodzin:

- 1)udzielano wsparcia pchychologicznego uczniom;
- 2)przeprowadzono on – line ankiety diagnozujące sytuację edukacyjną uczniów oraz ich stan psychiczny podczas nauki zdalnej;

- 3)przeprowadzano akcję zbiórki żywności, artykułów przemysłowych i higienicznych dla potrzebujących;
- 4)monitorowano frekwencję i realizację obowiązku szkolnego uczniów;
- 5)przeprowadzano indywidualne konsultacje z pedagogiem szkolnym;
- 6)podejmowano współpracę z instytucjami wspierającymi rodzinę: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem Rejonowym w Pułtusk;
- 6)promowano rolę rodziny jako wartość oraz prawidłowy wzorzec rodzica. Promowano święta typu: "Dzień Rodzica", "Dzień Babci i Dziadka";
- 7)zorganizowano dyżur telefoniczny pedagoga, który pozostawał w gotowości do służenia pomocą osobom, które mogłyby doświadczyć zjawiska przemocy i negatywnego zachowania lub nie radziły sobie z obowiązkami i swoim stanem psychicznym podczas edukacji zdalnej.
- Placówka oświatowa dostrzega potrzebę realizacji programów rekomendowanych dla dzieci i młodzieży.

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kludyny Potockiej w Pułtusk

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kludyny Potockiej w Pułtusk w 2020r. na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych podjęła następujące przedsięwzięcia:

- 1)prowadziła na bieżąco szczegółową diagnozę i obserwację uczniów przejawiających niepokojące zachowania, które mogą świadczyć o zaniedbaniu wychowawczym lub dysfunkcji środowiska rodzinnego;
- 2)prowadziła pedagogizację rodziców podczas konsultacji indywidualnych z wychowawcą i pedagogiem oraz podczas zebrań i dni otwartych, która ma na celu:
 - zdobycie wiedzy i umiejętności pomocowych w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i kształtowaniu relacji z dzieckiem,
 - pozbycie się neefektywnych stereotypów i potocznych informacji dotyczących wychowania,
 - lepsze poznanie szkoły,
 - poprawa relacji z dzieckiem,
 - wzrost pewności siebie jako osoby kompetentnej,

- przekonanie o podmiotowym traktowaniu dziecka w szkole,
- możliwość poznania innych rodziców i wymiany doświadczeń,
- integracja środowiska szkolnego.

3)przekazywała rodzicom informacje o instytucjach oraz rady wychowawcze poprzez dystrybucje ulotek lub broszur, wiadomości e-mail, dokumentów tekstowych przesyłanych drogą elektroniczną, prezentacji multimedialnych przekazywanych drogą elektroniczną podczas zebrań on – line, informacji publikowanych na stronie internetowej lub Facebooku;

4)umożliwoła dostęp do pedagoga i psychologa z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtusk;

5)realizowała program profilaktyczny "Domowi Detektywi" i "Fantastyczne możliwości" – profilaktyka antyalkoholowa;

6)przeprowadziła warsztaty radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych oraz jak wspierać rodziców – szkolenie dla rady pedagogicznej "Wczesna interwencja";

7)brała udział w akcjach i kampaniach ogólnopolskich – "Postaw na Rodzinę";

8)realizowała projekt "Szkoła dla Rodziców" – w ramach środków pozyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podczas nauki zdalnej, która odbywała się w okresie pandemii, utrudniona była organizacja spotkań oraz szkoleń z zakresu szeroko pojętej profilaktyki. Placówka posiłkowała się materiałami pozyskanymi od specjalistów oraz wyszukanych na stronach poradni specjalistycznych i fundacji. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Pułtusk zamierza uczestniczyć w szkoleniach i spotkaniach profilaktycznych z edukatorami zewnętrznymi oraz realizować dotychczas prowadzone w szkole warsztaty dla uczniów, nauczycieli i rodziców, m.in.: "Szkoła dla rodziców", "Domowi Detektywi".

Zespół Szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusk

Zespół Szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusk w 2020r. podejmował działania profilaktyczne, zaradcze na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych polegające na:

- 1)udziale w kampaniach profilaktycznych „Zachowaj trzeźwy umysł”;
- 2)realizacji innowacji pedagogicznej : „ Żyję w przyjaźni z sobą i innymi”;
- 3)utrzymywaniu ścisłego kontaktu z asystentem rodzin, kuratorami społecznymi i zawodowymi

52
Sądu Rejonowego w Pułtusk;

4) sprawowaniu opieki nad uczniami w rodzinach zastępczych i mającymi nadzór kuratora, dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi oraz różnymi deficytami, pomoc w rozwiązywaniu ich problemów;

5) pracy w ramach stowarzyszenia DZIECI DZIECIOM, działającego w naszej szkole;

6) udzielaniu porad, konsultacji oraz wsparcia rodzicom we wszystkich sytuacjach, gdy się o to zwracali, szczególnie w sytuacjach problemowych, wymagających interwencji pedagoga bądź innej specjalistycznej - przy współpracy dyrekcji i wychowawców. Problemy zgłaszane przez rodziców dotyczyły trudności wychowawczych, zaburzonych relacji dzieci-rodzice, niskiej motywacji uczniów do nauki w czasach pandemii (nauka zdalna);

7) udzielaniu pomocy uczniom, najczęściej w formie tzw. interwencji ukierunkowanej na udzielenie pomocy. Dotyczyły one konfliktów rówieśniczych, trudności adaptacyjnych w grupie rówieśniczej, przemocy, problemów w środowisku domowym;

8) udzielaniu wsparcia indywidualnego uczniom i opiekunom przez pedagoga w zakresie rozwoju psychofizycznego dziecka;

9) wspieraniu uczniów w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

10) umożliwianiu uczniom uzdolnionym udziału w zajęciach rozwijających, kołach przedmiotowych, konkursach i projekcie unijnym „Przyszłość należy do nas – rozwój umiejętności uczniów Zespołu Szkół nr 2 w Pułtusk”.

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Tadeusza Kościuszki w Pułtusk

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Tadeusza Kościuszki w Pułtusk w 2020r. na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych prowadziła następujące działania:

1) organizację opieki świetlicowej;

2) prowadzenie szkolnej stołówki i dożywianie dzieci, z dofinansowaniem ze środków gminnych;

3) pomoc socjalną w formie realizacji rządowych programów: wyprawka szkolna 300+,,
bezpłatne podręczniki, pomoc rzeczową w formie paczek żywnościowych (Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Trójeczka”);

- 4) organizację dowożenia dzieci wiejskich oraz dzieci niepełnosprawnych;
 - 5) zatrudnianie pracownika na przejściu dla pieszych;
 - 6) organizację opieki medycznej – gabinet profilaktyczny z dyżurami pielęgniarki;
 - 7) współpracę z instytucjami powołanymi w celu wspierania rodziny w pełnieniu jej funkcji: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku, Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną w Pułtusku, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pułtusku i świetlicą środowiskową, Sądem Rejonowym w Pułtusku i zespołem kuratorskim, Komendą Powiatową Policji w Pułtusku, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Polskim Czerwonym Krzyżem, Poradnią Zdrowia Psychicznego, lekarzem psychiatrą;
 - 8) prowadzenie oddziałów integracyjnych;
 - 9) prowadzenie zajęć rewalidacyjnych dla dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego;
 - 10) zatrudnianie nauczycieli wspomagających;
 - 11) realizację pomocy psychologiczno – pedagogicznej (zajęcia wspierające, kompensujące, wyrównawcze, rozwijające, korygujące);
 - 12) prowadzenie zajęć w ramach wczesnego wspomagania dla dziecka z kl. 0, zgodnie z zaleceniem Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Pułtusku;
 - 13) realizację zajęć opiekuńczych w dni wolne od nauki szkolnej;
 - 14) pedagogizację rodziców: podczas zebrań, dni otwartych oraz indywidualnych konsultacji z wychowawcami, pedagogiem szkolnym, nauczycielami uczącymi i dyrekcją;
 - 15) konsultacje, zajęcia terapeutyczne z psychologiem szkolnym, pedagogiem szkolnym, logopedami, realizację zajęć dodatkowych (rozwijających umiejętności kluczowe oraz stanowiących pomoc i wsparcie) w ramach unijnego programu „Nauka kluczem do sukcesu- rozwój kompetencji uczniów Szkoły Podstawowej Nr 3 w Pułtusku”;
 - 16) projekt finansowany ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - dwa cykle zajęć warsztatowych „Szkoła dla Rodziców”;
 - 17) udział w unijnym programie: „Owoce w szkole” oraz korzystanie z dopłaty do spożycia mleka;
 - 18) realizację działań wynikających z programu wychowawczo – profilaktycznego;
 - 19) publikowanie na stronie internetowej szkoły materiałów psycho-edukacyjnych dla uczniów i rodziców.
- W związku z sytuacją sanitarno-epidemiologiczną wiele działań realizowano w formie on-line.

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 z Klasami Sportowymi im. Ireny Szewińskiej w Pułtusk

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 z Klasami Sportowymi im. Ireny Szewińskiej w Pułtusk w 2020 r. na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania wykonała następujące działania, które w okresie pandemii prowadzone były podczas nauki zdalnej:

- 1) dokonała diagnozy sytuacji uczniów – sprawdzenia dostępności do Internetu i narzędzi;
- 2) diagnozowała problemy, definiowała możliwości wsparcia, wypracowywała rozwiązania monitorowania sytuacji uczniów;
- 3) przekazywała najważniejsze informacje rodzicom na bieżąco – poprzez stronę szkoły, e-mail, rozmowy telefoniczne;
- 4) wprowadziła zdalny dyżur pedagoga dla rodziców, uczniów i nauczycieli w godzinach od 8.00 do 18.00;
- 5) utworzyła zakładkę na stronie szkoły - „Strefa wsparcia psychologiczno-pedagogicznego” i zamieszczanie informacji oraz materiałów edukacyjnych o tematyce:
 - Jak zorganizować dzieciom warunki do nauki w domu?
 - Jak motywować i wspierać dzieci do systematycznego uczenia się poza szkołą?
 - Jak zadbać o bezpieczeństwo w sieci?
 - Co może robić dziecko w domu podczas kwarantanny?
 - Jak radzić sobie z trudnymi emocjami, ze strachem i lękiem?
 - Bądź życzliwy - Światowe Dni Świadomości Autyzmu.
 - Czy można motywować zdalnie?
 - Jak wzmacniać odwagę u dziecka?
 - Ćwiczymy pamięć.
 - Jak wychować dziecko silne psychicznie?
 - Podróż w krainę postaw i wartości.
 - Światowy Dzień Dziecka.
 - Stres - jak sobie z nim radzić? - wskazówki dla ósmoklasistów.
 - Empatia. Siła wrażliwości, która zmienia nas, szkołę i świat.
 - List do „nowych” nauczycieli.

- Filmy z nauczycielami w roli głównej, które warto zobaczyć.
 - Propozycje programów edukacyjnych oraz gier i zabaw psychoedukacyjnych.
 - Bezpieczne wakacje w podróży, nad wodą, w górach i w czasie wolnym.
 - Przekazywanie wychowawcom materiałów udostępnianych przez nauczycieli specjalistów.
- 6) prowadziła konsultacje dla uczniów i rodziców w szkole;
 - 7) realizowała Program Przeciwdziałania Przyjmowaniu Substancji Uzależniających przez Uczniów „Unplugged”;
 - 8) udzielała wsparcia uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
 - 9) prowadziła zajęcia dotyczące cyberprzemocy dla klas I – VIII - „Zagubieni w sieci”;
 - 10) przeprowadziła cykl zajęć na temat: „Odpowiedzialni za słowa”, „Tolerancja - ważny dla nas temat”, „Jak stworzyć przepis na tolerancję?”;
 - 11) utrzymywała ścisły kontakt z asystentami rodzin, kuratorami społecznymi i zawodowymi;
 - 12) udzielała porad, konsultacji oraz wsparcia rodzicom we wszystkich sytuacjach, gdy się o to zwracali, szczególnie w sytuacjach problemowych, wymagających interwencji pedagoga, psychologa bądź innej specjalistycznej - przy współpracy dyrekcji i wychowawców. Problemy zgłaszane przez rodziców dotyczyły trudności wychowawczych, zaburzonych relacji dzieci-rodzice, małej motywacji młodzieży do nauki, podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
 - 13) udzielała wsparcia indywidualnego przez pedagoga i psychologa w zakresie rozwoju psychofizycznego dziecka;
 - 14) wspierała uczniów w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. Jana Pawła II w Płocochowie

Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. Jana Pawła II w Płocochowie w 2020r. prowadziła działania profilaktyczne mające na celu poprawę funkcjonowania rodzin uczniów uczęszczających do ww. placówki i skupiały się na niżej wymienionych działaniach:

- 1) organizowaniu spotkań integracyjnych w grupie przedszkolnej oraz związane z rozwijaniem dojrzałości szkolnej najmłodszych uczniów, skoncentrowanych na wspieraniu rodziny w pełnionych przez nią funkcjach;
- 2) pedagogizacji rodziców poprzez zamieszczanie materiałów na szkolnych stronach

internetowych (np. Classroom) dotyczących np. Hejtu w sieci, Radzenia sobie ze stresem itp., organizowaniu zebrań z rodzicami, dotyczących rozwoju dzieci, postępów edukacyjnych oraz problemów wychowawczych;

3)wzmacnianiu roli rodziny i rodzica jako autorytetu dla dziecka poprzez prowadzenie pogadanek przez wychowawców klas, pedagoga szkolnego;

4)pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych w różnych sferach, poprzez rozmowy indywidualne, konsultacje z pedagogiem szkolnym, wychowawcami klas, dotyczące sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów;

5)wskazywaniu oferty instytucji pomocowych rozwiązujących problemy rodziny;

6)współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę takimi jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Powiatowa Komenda Policji, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły i przedszkola, służba zdrowia;

7)monitorowaniu z pedagogiem szkolnym i wychowawcami klas absencji i realizowania obowiązku szkolnego dzieci;

8)działalności świetlicy szkolnej;

9)tworzeniu warunków na rzecz uzyskania przez dzieci jak najlepszego wykształcenia i rozwoju zainteresowań.

Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusku

Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusku w 2020r. w zakresie działań profilaktycznych, zaradczych i interwencyjnych podjęło następujące działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

1)przeprowadzono diagnozę potrzeb w zakresie problemów związanych z przemocą i ochroną ofiar przemocy w rodzinie wśród całej społeczności szkolnej. Opracowano Program Wychowawczo- Profilaktyczny Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Skargi w Pułtusku uwzględniającego treści wynikające z diagnozy potrzeb ze szczególnym uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących;

2)upubliczniano na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej szkoły adresy i telefony instytucji pomocowych i telefony zaufania;

- 3) zamieszczono na stronie internetowej szkoły terminarza dyżurów specjalistów Punktu Konsultacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku oraz wszelkich instytucji udzielających pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie i innych sytuacjach trudnych;
 - 4) ustalono formy kontaktu i udostępniano na stronie internetowej terminy konsultacji dla uczniów i rodziców podczas nauki zdalnej;
 - 5) udostępniano uczniom i rodzicom tekst i poradnik do pobrania „Plan awaryjny dla osób doświadczających przemocy domowej w epidemii koronawirusa” (Rzecznik Praw Obywatelskich www.rpo.gov.pl, udostępniony również przez Starostwo Powiatowe w Pułtusku);
 - 6) zredagowano i udostępniono on-line rodzicom uczniów prezentacje i inne materiały na temat wieku dorastania oraz radzenia sobie z dzieckiem w sytuacji izolacji;
 - 7) udostępniono rodzicom uczniów materiały szkolenia „Jak być rodzicem w czasie edukacji zdalnej i nie zwariować?” (CEO);
 - 8) dyrektor, pedagog, psycholog, nauczyciele- czuwali nad obecnością uczniów na lekcjach on-line, kontaktowali się w tej sprawie z uczniami i rodzicami, motywowali uczniów do pracy zdalnej;
 - 9) opracowano przez pedagoga prezentację *Niebieska Karta*, która została udostępniona wychowawcom i nauczycielom, a następnie uczniom i rodzicom;
 - 10) realizowano w klasach i program profilaktyczny „Młodość bez narkotyków” (wpływ uzależnień na stan rodziny, współuzależnienie, sekty, przemoc i agresja, rozpad rodziny itp.) - I sem. r. szk. 2020/2021.
 - 11) przeprowadzono działania profilaktyczne, zaradcze i/lub interwencyjne w odniesieniu do 22 rodzin (interwencje/rozmowy z rodzicami i uczniami dotyczyły problemu przemocy rówieśniczej za pośrednictwem portali społecznościowych).
- Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusku dostrzega potrzebę szkolenia (warsztaty, wykłady, spotkania uczniów ze specjalistami itp.) młodzieży, rodziców i rady pedagogicznej w zakresie radzenia sobie uczniów z problemami natury emocjonalnej - lękiem społecznym, depresją oraz zaburzeniami wynikającymi z sytuacji mających znamiona przemocy rówieśniczej, szczególnie za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Zespół Szkół im. Bolesława Prusa w Pułtusk

W ramach wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania w 2020 roku podejmowano następujące działania:

- 1) dokonano diagnozy środowiska rodzinnego i sytuacji uczniów w rodzinie (struktura rodziny, sieroctwo i euro sieroctwo, sytuacja materialna i zdrowotna rodziny, diagnoza ewentualnych potrzeb, niezaradność życiowa opiekunów itp.);
- 2) prowadzono mediacje w sytuacji konfliktu rodzic – dziecko;
- 3) udzielano porad i konsultacji dla rodziców prowadzonych przez pedagoga, psychologa i nauczycieli;
- 4) współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk – w przypadku uczniów przebywających w pieczy rodziny zastępczej (6 osób);
- 5) upowszechniano i udostępniano zainteresowanym osobom adresy instytucji wspomagających;
- 6) współpracowano z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pułtusk, Sądem Rejonowym w Pułtusk, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Policją;
- 7) realizowano rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania do zakupu podręczników (17 osób).

Zespół Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusk

Zespół Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusk na rzecz wspierania rodziny w 2020r. wykonał następujące działania:

- 1) realizacja projektów „ Zdrowa i bezpieczna szkoła”, „Cięża bez alkoholu”;
- 2) dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w Zespole Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusk;
- 3) współdziałanie z instytucjami (Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusk, Komendą Powiatową Policji w Pułtusk, Sąd Rejonowym III Wydziałem Rodzinm i Nieletnich w Pułtusk) w zakresie wspierania osób dotkniętych problemem;
- 4) przeprowadzanie cyklicznych rozmów z uczniami i rodzicami potrzebującymi pomocy oraz podejmowanie działań interwencyjnych;

- 5)zapoznanie się ze środowiskiem rodzinnym uczniów poprzez:
 - indywidualne rozmowy z uczniami na temat ich problemów osobistych i rodzinnych;
 - wstępne rozpoznawanie sytuacji rodzinnej uczniów klas pierwszych przez wychowawców;
- 6)integracja szkoły ze środowiskiem rodzinnym uczniów, wzmocnienie współpracy z rodzicami;
- 7)wspomaganie rodziców w wychowywaniu dzieci niedostosowanych społecznie między innymi wchodzących w konflikt z prawem (pedagogizacja rodziców, informacje na stronie szkoły w zakładce pedagog);
- 8)wyrabianie u uczniów poczucia odpowiedzialności za swoje czyny, bezpieczeństwo własne i innych (pogadanki z przedstawicielami Policji, tematyka zajęć z wychowawcą);
- 9)diagnoza środowiska szkolnego poprzez ankiety anonimowe adresowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, obserwacje bezpośrednie, rozmowy z uczniami, wywiady.
- 10)rozwijanie wśród młodzieży w ramach zajęć pozalekcyjnych talentów i pasji oraz wszechstronnych zainteresowań w ramach działalności „Zespołu Kreatywnej Młodzieży”, udziału w konkursach szkolnych, olimpiadach ogólnopolskich, akcjach charytatywnych;
- 11)inspirowanie uczniów do samodoskonalenia, samorealizacji i przygotowanie ich do życia w społeczeństwie;
- 12)zapobieganie agresji, przemocy i segregacji wśród młodzieży (dyżury nauczycieli podczas przerw, tematyka pracy z wychowawcą);
- 13)doskonalenie umiejętności interpersonalnych i pracy w zespole (warsztaty z pedagogiem i doradcą zawodowym);
- 14)propagowanie telefonów zaufania, umieszczanie informacji w gablotach szkolnych, na stronie internetowej;
- 15)propagowanie zdrowego stylu życia i harmonijnego rozwoju ucznia (spotkania tematyczne z dietetykami, aktywna lekcja w-f). Wspieranie uczniów mających trudności edukacyjne (organizacja psychologiczno – pedagogiczna, rozmowy z pedagogiem);
- 16)wskazywanie miejsc, instytucji i osób zajmujących się świadczeniem profesjonalnej pomocy (informacje na zajęciach z wychowawcą, zebraniach z rodzicami, strona internetowa szkoły).

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Anny Karłowicz w Pułtusk

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Anny Karłowicz w Pułtusk w 2020r. na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania wykonał następujące działania:

I. Wsparcie w zakresie edukacyjno-terapeutycznym poprzez:

- a) realizację zadań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym SOSW im. A. Karłowicz w Pułtusk w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021;
- b) opracowywanie i wdrażanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb poszczególnych uczniów;
- c) objęcie uczniów, mających problemy w przyswajaniu nowych wiadomości i umiejętności, różnorodnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęciami rewalidacyjnymi i zajęciami dodatkowymi;
- d) dowożenie uczniów do Ośrodka na zajęcia lekcyjne;
- e) zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz wdrażanie do racjonalnego spędzania czasu wolnego.

II. Wsparcie w zakresie wychowania i opieki poprzez:

- a) monitorowanie wieloaspektowego funkcjonowania uczniów i ich rodzin, współpraca z Sądem Rejonowym w Pułtusk III Wydział Rodzinny i Nieletnich pod kątem właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- b) bieżącą współpracę z ośrodkami pomocy społecznej i powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu wieloaspektowego wsparcia rodziny;
- c) pracę nauczycieli Ośrodka w Zespole Interdyscyplinarnym działającym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusk;
- d) poszerzenie wiedzy z zakresu opieki i wychowania dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną poprzez prowadzenie szkoleń dla członków Rady Pedagogicznej w ramach WDN oraz udział nauczycieli w kursach i szkoleniach zewnętrznych;
- e) podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców/prawnych opiekunów dzięki realizacji szkolenia „Działania profilaktyczne związane z zapobieganiem COVID-19”, udostępnianie księgozbioru bibliotecznego Ośrodka.;
- f) prowadzenie w Placówce punktu informacyjno-konsultacyjnego (adresy, telefony do różnego rodzaju instytucji pomocowych, pomoc w załatwianiu formalności);
- g) pomoc w wypełnianiu dokumentacji w celu uzyskania świadczeń (renty socjalne, zasiłki pielęgnacyjne, zapomogi);

- h) konsultacje ze szkolnym pedagogiem i psychologiem dla rodziców mających trudności natury opiekuńczo-wychowawczej ze swymi dziećmi;
- i) prowadzenie „Tablicy Rodzica”, na której eksponowane są materiały informacyjne na temat bieżących zmian w przepisach związanych z pomocą społeczną;
- j) propagowanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z wychowaniem oraz z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży;
- k) współudział w rozwiązywaniu problemów natury wychowawczej, opiekuńczej uczniów/ wychowanków Placówki;
- l) indywidualne rozmowy informacyjno-doradcze z rodzicami o możliwościach uzyskania specjalistycznego wsparcia ze strony instytucji działających na rzecz rodziny i pomoc w jego zorganizowaniu;
- ł) pomoc w załatwianiu wizyt lekarskich, dowóz dzieci z ich rodzicami na wyznaczone konsultacje do przychodni i szpitali specjalistycznych;
- m) zapewnienie opieki podczas ferii zimowych, przerw świątecznych i wakacji dzieciom, których rodzice są w trudnej sytuacji życiowej lub pozbawieni władzy rodzicielskiej.

III. Inne formy wsparcia:

- a) sukcesywne zgłaszanie rodzin do Akcji „Szlachetna Paczka”;
- b) wspieranie rzeczowe uczniów/wychowanków przez pracowników Placówki;
- c) aktywna działalność Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami i Ich Rodzin „Skarb Nadziei” funkcjonującego przy SOSW im. A. Karłowicz w Pułtusk;
- d) zapewnienie wychowankom dobrych warunków do pobytu poprzez dokonanie I etapu przebudowy placówki oraz wyposażenie sal sypialnych w nowe meble i sprzęt RTV.

Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela w Pułtusk

Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela w 2020 roku prowadziła szereg działań, na rzecz wspierania rodzin, które wpływały na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, starszych i dzieci. Zarówno dzieci jak i osoby dorosłe chętnie korzystały z usług Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. J. Lelewela w Pułtusk, uczestnicząc w zajęciach edukacyjnych oraz wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez placówkę. Pułtуска Biblioteka Publiczna im. J. Lelewela w Pułtusk oraz jej filie włączone były do Programu Rodzina 3+. Dzieci i młodzież

z rodzin wielodzietnych chętnie korzystały z darmowych usług ksero materiałów edukacyjnych. W zbiorach Biblioteki znajduje się literatura fachowa, wspomagająca rozwój dzieci z dysfunkcjami (książki o tematyce logopedycznej oraz poradniki biblioterapeutyczne dla nauczycieli). Księgozbiór wzbogacony był o książki z dużą czcionką dla słabowidzących. Systematycznie wzbogacano literaturę specjalistyczną. W 2020r. uzupełniano ją o nowe pozycje książek potrzebne do pracy z dziećmi, młodzieżą i seniorami. Biblioteka współpracowała z Dziennym Domem „Senior - WIGOR” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku. Podczas spotkań czytane były fragmenty książek, odbywały się dyskusje po obejrzeniu prezentacji multimedialnej o życiu i twórczości znanych polskich aktorów, piosenkarzy i poetów. W okresie ferii i wakacji seniorzy chętnie uczestniczyli również w zajęciach plastycznych i warsztatach, których celem była integracja międzypokoleniowa (dzieci- seniorzy).

Przykładowe tematy spotkań:

- Życie i twórczość poetycka księdza Jana Twardowskiego – prezentacja multimedialna oraz czytanie wybranych wierszy;
- Prezentacja książek Beaty Pawlikowskiej „Planeta dobrych myśli” i Stefanii Korżawskiej „Wytrwać w zdrowiu” – dyskusja i wspólne czytanie;
- Życie i twórczość aktorki filmowej i teatralnej Kaliny Jędrusik – prezentacja multimedialna;
- Spotkanie międzypokoleniowe dzieci i seniorów z wolontariuszami z Centrum Wymiany Młodzieży i Wolontariatu – prezentacja o Francji, Chorwacji i Hondurasie.

W 2020r. odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło 50 seniorów z Dziennego Domu „Senior – WIGOR” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku.

Filia nr 2 Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. J. Lelewela w Pułtusku kontynuowała współpracę ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym im. Anny Karłowicz w Pułtusku. Wychowankowie regularnie uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych. W ramach akcji „Bezpieczeństwo zimą” odbyło się 1 spotkanie, w którym uczestniczyło 8 osób. W 2020 r. w związku z wybuchem pandemii Covid – 19, większość zajęć została przeniesiona do sieci. W ramach zajęć wakacyjnych pt. „Z książką na wakacje”, na stronie internetowej Biblioteki zostały umieszczone warsztaty on – line. Na podstawie odczytanych fragmentów książek zostały wykonane prace plastyczne oraz łamigłówki. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się nagrania z okazji Narodowego Czytania. W 2020 roku czytana była „Balladyna” Juliusza Słowackiego. Pracownicy Biblioteki odegrali 6 scen dramatu, które były udostępniane na kanale YouTube. Spotkały się one z dużym zainteresowaniem odbiorców. Celem Narodowego Czytania jest

84

promowanie znajomości literatury narodowej. W 2020 r. w ramach 100 rocznicy urodzin Jana Pawła II została przygotowana wystawa „Karol Wojtyła. Narodziny”. Wystawa była eksponowana przed budynkiem Biblioteki im. J. Lelewela ul. Słowackiego 6, w Filii nr 1 ul. Tartaczna 67A, a także w Bazylice kolegiackiej Zwiastowania Najświętszej Maryi Pannie i w kościele pw. św. Piotra i Pawła. Podjęto również szereg działań on – line m.in.: głośne czytanie, zagadki, nowości wydawnicze, warsztaty, informacje o ważnych rocznicach wydarzeniach i kulturalnych, a także konkursy i wystawy.

Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusk

W roku 2020 dorośli, młodzież i dzieci mogli rozwijać swoje pasje podczas stałych zajęć artystycznych organizowanych przez Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusk: plastyka dziecięca, „Plastyka dla Smyka”, „Rozmaitości plastyczne”, dekupaż, witraż, teatr dziecięcy, nauka gry na gitarze, Rytm i melodia, Klub Piosenki, Artystyczny Zespół Estradowy oraz zespoły wokalne. Udział w zajęciach był płatny, jednak Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusk posiada regulamin opłat za zajęcia z systemem zniżek dla rodzin wielodzietnych lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Regulamin był dostępny na stronie internetowej www.mckis.pultusk.pl oraz w sekretariacie placówki. Uczestnikom zajęć przysługiwały następujące zniżki: 5% dla rodzeństwa, 5% dla uczestników co najmniej dwóch zajęć oraz 50% dla posiadaczy karty Rodzina 3+.

Dużą popularnością wśród mieszkańców Pułtuska cieszyła się działalność kinowa. Wychodząc naprzeciw lokalnej społeczności Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusk utrzymywało cenę biletów na możliwie najniższym poziomie, wprowadzając bilety: normalny, ulgowy, grupowy, „Tani poniedziałek” oraz karta „Rodzina 3+”.

Wielu mieszkańców Pułtuska w każdym wieku miało możliwość korzystania z atrakcyjnego systemu zniżek dotyczącego oferty placówki. W ten sposób instytucja wspierała działania profilaktyczne i zaradcze na rzecz rodzin z miasta i gminy Pułtusk.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusk

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusk w 2020 roku był organizatorem, współorganizatorem szeregu imprez sportowo-rekreacyjnych na rzecz społeczności naszego miasta.

Główne cele i zadania to zachęcanie mieszkańców Pułtuska do aktywnego spędzania wolnego czasu, rywalizacji i współzawodnictwa, promocji zdrowego stylu życia oraz integracji społeczeństwa poprzez zdrową rywalizację sportową. Jednostka organizowała szereg zawodów drużynowych i indywidualnych. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusk był inicjatorem akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście 2020”, w czasie których odbywały się imprezy rekreacyjno-sportowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusk współpracował z klubami sportowymi, dzięki czemu była możliwość rozwijania zainteresowań i talentów dla chętnych i uzdolnionych dzieci i młodzieży. Powyższe działania przyczyniały się do uwrażliwienia społeczności na pozytywne aspekty uprawiania sportów, rywalizacji sportowej oraz dbałości o własne zdrowie. Rywalizacja w grach zespołowych służyła integracji i braniu odpowiedzialności za drugą osobę z drużyny, co w rzeczywistości, w dużym stopniu przekłada się na codzienne funkcjonowanie. Placówka zamierza kontynuować działalność i zachęcać do jeszcze większej aktywności fizycznej.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 zakładał tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci w Gminie Pułtusk. Głównym jego celem było tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny.

Zawarte w programie cele i planowane działania były realizowane w 2020r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk, wyznaczony jako podmiot właściwy do realizacji zadania z zakresu administracji publicznej dotyczącego wspierania rodzin, o których mowa w ustawie

66

z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, prowadził monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Dane liczbowe zgromadzone podczas realizacji 3-letniego Programu wykazują tendencję wzrostową w zakresie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, liczby zakładanych Niebieskich Kart związanych z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie, liczby dzieci korzystających z placówki wsparcia dziennego oraz liczby rodzin objętych specjalistycznym poradnictwem (prawnik, psycholog, specjalista ds. uzależnień). Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej około 35% stanowiły rodziny z dziećmi, a ponad 30% z nich to rodziny niepełne. Wśród wszystkich rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia Ośrodka, ponad 35% rodzin zostało objętych pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Uzyskane informacje wskazują na występowanie dysfunkcji w rodzinach z terenu Gminy Pułtusk w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych i konieczność kontynuowania działań wspierających.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że wprowadzony w marcu 2020 r. stan zagrożenia epidemicznego, związany z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, wpłynął znacząco na pogorszenie sytuacji życiowej społeczeństwa. Wprowadzone z powodu pandemii ograniczenia związane z izolacją społeczną, pracą zdalną i nauką w trybie on-line wpłynęły niekorzystnie na prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Trudno jest więc przewidzieć jakie będą konsekwencje izolacji społecznej oraz pogorszenia się sytuacji zawodowej, społecznej i zdrowotnej, szczególnie psychicznej wielu ludzi. Pomimo szczególnego okresu, jakim był ostatni rok realizacji Programu, rok 2020 i występującymi w związku z ogłoszonym stanem zagrożenia epidemicznego obostrzeniami i trudnościami, wszystkie planowane działania zostały zrealizowane i dostosowane do nałożonych restrykcji.

Ze sprawozdania wynikają następujące kierunki działań dla Gminy Pułtusk na lata 2021 – 2023:

- położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku;
- zabezpieczenie potrzeb materialnych rodzin, wzmocnienie zaplecza socjalnego;
- rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym psychologicznego i prawnego;
- wzmocnienie działań profilaktycznych, doskonalenie metod pracy z rodziną, realizowanie

różnych form pomocy rodzinie;

- rozwój placówek wsparcia dziennego, świetlic, klubów; grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze;
- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkola, Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk, Sąd Rejonowy w Pułtusk, kuratorzy, organizacje pozarządowe);
- systematyczne szkolenie kadry profesjonalnie pomagającej;
- zwiększenie liczby zatrudnionych asystentów rodzin, których zadaniem byłoby wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną;
- zorganizowanie warsztatów i szkoleń dla rodziców, w celu poprawy umiejętności opiekuńczo – wychowawczych;
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się udzielaniem pomocy;
- współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Reasumując prowadzony monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i dokonywana na podstawie zebranych danych analiza tego zjawiska wskazują na występowanie dysfunkcji w rodzinach z terenu Gminy Pułtusk w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych i konieczność kontynuowania działań wspierających. Wskazane jest zatem dalsze podejmowanie działań profilaktycznych i wspomagających skierowanych do rodzin z dziećmi, które będą zmierzały w kierunku wspierania rodzin celem przywrócenia ich zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych. Do osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa poprzez zintegrowane i spójne działania, stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.